

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

zo 7. februára 2018*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Nariadenie (EÚ) 2015/751 – Výmenný poplatok za platobné transakcie viazané na kartu – Článok 1 ods. 5 – Trojstranná kartová schéma považovaná za štvorstrannú kartovú schému – Podmienky – Vydanie, trojstrannou kartovou schémou, platobných nástrojov viazaných na kartu ,s partnerom v rámci spoločného označovania alebo prostredníctvom agenta‘ – Článok 2 bod 18 – Pojem ,trojstranná kartová schéma‘ – Platnosť“

Vo veci C-304/16,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím High Court of Justice (England & Wales), Queen’s Bench Division (Administrative Court) [Vrchný súd (Anglicko a Wales), oddelenie Queen’s Bench (správna komora), Spojené kráľovstvo] z 11. apríla 2016 a doručený Súdnemu dvoru 30. mája 2016, ktorý súvisí s konaním:

The Queen, na žiadosť:

American Express Company

proti

The Lords Commissioners of Her Majesty’s Treasury,

za účasti:

Diners Club International Limited,

MasterCard Europe SA,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predsedníčka prvej komory R. Silva de Lapuerta, sudcovia C. G. Fernlund, J.-C. Bonichot, S. Rodin a E. Regan (spravodajca),

generálny advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajomník: C. Strömholm, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 27. apríla 2017,

* Jazyk konania: angličtina.

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- American Express Company, v zastúpení: J. Turner, QC a J. Holmes, QC, L. John, barrister, ako aj I. Taylor, H. Ware a J. Slade, solicitors,
- MasterCard Europe SA, v zastúpení: P. Harrison, S. Kinsella a K. Le Croy, solicitors, S. Pitt a J. Bedford, advokáti,
- vláda Spojeného kráľovstva, v zastúpení: M. Holt, D. Robertson, J. Kraehling a C. Crane, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci G. Facenna a M. Hall, QC,
- portugalská vláda, v zastúpení: L. Inez Fernandes, M. Figueiredo, M. Rebelo a G. Fonseca, splnomocnení zástupcovia,
- Európsky parlament, v zastúpení: P. Schonard a A. Tamás, splnomocnení zástupcovia,
- Rada Európskej únie, v zastúpení: J. Bauerschmidt, I. Gurov a E. Moro, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: H. Tserepa-Lacombe, J. Samnadda a T. Scharf, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 6. júla 2017,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu a platnosti článku 1 ods. 5 a článku 2 bodu 18, ako aj výkladu článku 2 bodu 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/751 z 29. apríla 2015 o výmenných poplatkoch za platobné transakcie viazané na kartu (Ú. v. EÚ L 123, 2015, s. 1).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou American Express Company a Lords Commissioners of Her Majesty's Treasury (komisári Ministerstva hospodárstva a štátneho rozpočtu, Spojené kráľovstvo, ďalej len „vnútroštátny orgán“) týkajúceho sa okolností, za akých by sa mali trojstranné kartové schémy považovať za štvorstranné kartové schémy v zmysle článku 1 ods. 5 tohto nariadenia.

Právny rámec

Nariadenie 2015/751

- 3 Odôvodnenia 10, 28, 29 a 43 nariadenia 2015/751 stanovujú:

„(10) ... Okrem jednotného uplatňovania pravidiel hospodárskej súťaže na výmenné poplatky by sa regulovaním takýchto poplatkov zlepšilo fungovanie vnútorného trhu a prispelo by sa k zníženiu transakčných poplatkov pre spotrebiteľov.

...

(28) Transakcie viazané na platobnú kartu sa všeobecne vykonávajú na základe dvoch hlavných obchodných modelov, takzvaných trojstranných kartových schém (držiteľ karty – prijímajúca a vydávajúca schéma – obchodník) a štvorstranných kartových schém (držiteľ karty – vydávajúca banka – prijímajúca banka – obchodník). Mnohé štvorstranné kartové schémy využívajú explicitný výmenný poplatok, ktorý je väčšinou mnohostranný. S cieľom uznať existenciu implicitných výmenných poplatkov a prispieť k vytvoreniu rovnakých podmienok pre všetkých by sa mali trojstranné kartové schémy, ktoré používajú poskytovateľov platobných služieb ako vydavateľov alebo prijímateľov, považovať za štvorstranné kartové schémy a riadiť sa rovnakými pravidlami, pričom transparentnosť a ostatné opatrenia týkajúce sa obchodných pravidiel by sa mali uplatňovať na všetkých poskytovateľov. Berúc do úvahy osobitosti existujúce aj v takýchto trojstranných schémach je však vhodné umožniť prechodné obdobie, počas ktorého môžu členské štáty rozhodnúť, že nebudú uplatňovať pravidlá týkajúce sa stropu výmenných poplatkov, ak takéto schémy majú v dotknutom členskom štáte veľmi obmedzený trhový podiel.

(29) Služba vydávania je založená na zmluvnom vzťahu medzi vydavateľom platobného nástroja a platiteľom a to bez ohľadu na to, či vydavateľ vedie finančné prostriedky v mene platiteľa. Vydavateľ poskytuje platobné karty platiteľovi, autorizuje transakcie vykonané prostredníctvom terminálov alebo obdobných zariadení a môže zaručiť platbu prijímateľovi za transakcie, ktoré sú v súlade s pravidlami príslušnej schémy. Samotná distribúcia platobných kariet alebo technické služby, ako napríklad samotné spracúvanie a uchovávanie údajov, preto nepredstavuje vydávanie.

...

(43) Keďže ciele tohto nariadenia stanoviť jednotné požiadavky na platobné transakcie viazané na kartu a internetové a mobilné platby viazané na kartu, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodu ich rozsahu a dôsledkov ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni [Európskej] [ú]nie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. ...“

4 Článok 1 nariadenia 2015/751 s názvom „Rozsah pôsobnosti“, ktorý sa nachádza v kapitole I tohto nariadenia, nazvanej „Všeobecné ustanovenia“, stanovuje:

“...“

3. Kapitola II sa nevzťahuje na:

...

c) transakcie s platobnými kartami, ktoré vydali trojstranné kartové schémy.

4. Článok 7 sa nevzťahuje na trojstranné kartové schémy.

5. Ak trojstranná kartová schéma udeľuje iným poskytovateľom platobných služieb povolenie na vydávanie platobných nástrojov viazaných na kartu alebo prijímanie platobných transakcií viazaných na kartu, alebo oboje, alebo vydáva platobné karty s partnerom v rámci spoločného označovania, alebo prostredníctvom agenta, považuje sa za štvorstrannú kartovú schému. V súvislosti s domácimi platobnými transakciami sa však až do 9. decembra 2018 takáto trojstranná kartová schéma môže oslobodiť od povinností uvedených v kapitole II za predpokladu, že platobné transakcie viazané na kartu uskutočnené v členskom štáte v rámci takejto trojstrannej kartovej schémy nepresahujú ročne 3 % hodnoty všetkých platobných transakcií viazaných na kartu uskutočnených v uvedenom členskom štáte.“

5 Článok 2 uvedeného nariadenia s názvom „Vymedzenie pojmov“ znie:

„Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

...

2. ‚vydavateľ je poskytovateľ platobných služieb ktorý uzatvára zmluvu, na základe ktorej sa platiteľovi poskytne platobný nástroj s cieľom iniciovať a spracovať platobné transakcie platiteľa viazané na kartu;

...

10. ‚výmenný poplatok‘ je poplatok, ktorý sa priamo alebo nepriamo (t. j. prostredníctvom tretej strany) uhrádza za každú transakciu medzi vydavateľom a prijímateľom, ktorí sa zúčastňujú na platobnej transakcii viazanej na kartu. Čistá náhrada alebo iná dohodnutá odplata sa považuje za súčasť výmenného poplatku;

11. ‚čistá náhrada‘ je celková čistá suma platieb, rabatov alebo stimulov, ktoré vydavateľ dostane od kartovej schémy, prijímateľa alebo akéhokoľvek iného sprostredkovateľa v súvislosti s platobnými transakciami viazanými na kartu alebo súvisiacimi činnosťami;

...

17. ‚štvorstranná kartová schéma‘ je kartová schéma, v rámci ktorej sa platobné transakcie viazané na kartu uskutočňujú z platobného účtu platiteľa na platobný účet príjemcu platby prostredníctvom tejto schémy, vydavateľa (na strane platiteľa) a prijímateľa (na strane príjemcu platby);

18. ‚trojstranná kartová schéma‘ je kartová schéma, v rámci ktorej samotná schéma poskytuje služby prijímania a vydávania, pričom sa platobné transakcie viazané na kartu uskutočňujú z platobného účtu platiteľa na platobný účet príjemcu platby v rámci tejto schémy. Keď trojstranná kartová schéma udelí povolenie iným poskytovateľom platobných služieb na vydávanie platobných nástrojov viazaných na kartu alebo prijímanie platobných transakcií viazaných na kartu, alebo oboje alebo vydá platobné nástroje viazané na kartu s partnerom v rámci spoločného označovania, alebo prostredníctvom agenta, považuje sa za štvorstrannú kartovú schému;

...

24. ‚poskytovateľ platobných služieb‘ je fyzická alebo právnická osoba oprávnená poskytovať platobné služby uvedené v prílohe k smernici [Európskeho parlamentu a Rady] 2007/64/ES [z 13. novembra 2007 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES a 2006/48/ES a ktorou sa zrušuje smernica 97/5/ES (Ú. v. EÚ L 319, 2007, s. 1)] alebo uznaná za vydavateľa elektronických peňazí v súlade s článkom 1 ods. 1 smernice [Európskeho parlamentu a Rady] 2009/110/ES [zo 16. septembra 2009 o začatí a vykonávaní činností a dohľade nad obozretným podnikaním inštitúcií elektronického peňažníctva, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2005/60/ES a 2006/48/ES a zrušuje smernica 2000/46/ES (Ú. v. EÚ L 267, 2009, s. 7)]. Poskytovateľ platobných služieb môže byť vydavateľom alebo prijímateľom, alebo súčasne jedným aj druhým;

...

28. ‚spracovateľský subjekt‘ je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba poskytujúca služby spracovania platobnej transakcie;

...

30. „platobná značka“ je akýkoľvek hmotný alebo digitálny názov, termín, znak, symbol, alebo ich kombinácia, umožňujúci označenie kartovej schémy, v rámci ktorej sa platobné transakcie viazané na kartu vykonávajú;

...

32. „spoločné označovanie („co-branding“)" je uvádzanie aspoň jednej platobnej značky a aspoň jednej neplatobnej značky na tom istom platobnom nástroji viazanom na kartu;

...“

6 Články 3 a 4 nariadenia 2015/751, ktoré sa nachádzajú v jeho kapitole II s názvom „Výmenné poplatky“, sa týka výmenných poplatkov za transakcie so spotrebiteľskou debetnou kartou a výmenných poplatkov za transakcie so spotrebiteľskou kreditnou kartou.

7 Článok 5 uvedeného nariadenia s názvom „Zákaz obchádzania“, ktorý sa tiež nachádza v tejto kapitole II, stanovuje:

„Na účely uplatňovania stropov uvedených v článkoch 3 a 4 sa akákoľvek dohodnutá odplata vrátane čistej náhrady, ktorá má rovnaký cieľ alebo účinok ako výmenný poplatok a ktorú prijme vydavateľ od kartovej schémy, prijímateľa alebo akéhokoľvek iného sprostredkovateľa vo vzťahu k platobným transakciám alebo súvisiacim činnostiam, považuje za súčasť výmenného poplatku.“

8 Články 6 až 12 nariadenia 2015/751, ktoré sa nachádzajú v jeho kapitole III s názvom „Obchodné pravidlá“, stanovujú povinnosti týkajúce sa platobných transakcií viazaných na kartu.

9 Článok 7 tohto nariadenia s názvom „Oddelenie kartových schém od spracovateľských subjektov“ znie:

„1. Kartové schémy a spracovateľské subjekty:

- a) musia byť z hľadiska účtovníctva, organizácie a rozhodovacieho procesu nezávislé;
- b) nesmú uvádzať ceny za kartovú schému a činnosti spracovania v súhrnnej podobe a nesmú poskytovať takýmto činnostiam krížové subvencovanie;
- c) nesmú robiť žiadne rozdiely medzi svojimi dcérskymi spoločnosťami alebo akcionármi na jednej strane a používateľmi kartových schém a inými zmluvnými partnermi na strane druhej, a najmä nesmú žiadnym spôsobom podmieňovať poskytovanie akejkoľvek služby, ktorú ponúkajú, tým, aby ich zmluvný partner akceptoval akúkoľvek inú službu, ktorú ponúkajú.

2. Príslušný orgán členského štátu, v ktorom sa nachádza sídlo schémy, môže od kartovej schémy vyžadovať, aby poskytli nezávislú správu potvrdzujúcu, že dodržiavajú súlad s odsekom 1.

3. Kartové schémy musia umožniť, aby správy o autorizácii a zúčtovaní jednotlivých platobných transakcií viazaných na kartu boli oddelené a spracované rôznymi spracovateľskými subjektmi.

4. Akákoľvek územná diskriminácia v pravidlách spracovania uplatňovaných kartovými schémami je zakázaná.

5. Spracovateľské subjekty v rámci Únie zabezpečia, aby bol ich systém technicky interoperabilný s inými systémami spracovateľských subjektov v rámci Únie prostredníctvom uplatňovania noriem vypracovaných medzinárodnými alebo európskymi normalizačnými orgánmi. Okrem toho kartové schémy nesmú prijať ani uplatňovať obchodné pravidlá, ktorými sa obmedzuje interoperabilita s inými spracovateľskými subjektmi v rámci Únie.

...“

- 10 Kapitola IV nariadenia 2015/751 s názvom „Záverečné ustanovenia“ obsahuje články 13 až 18. Podľa článku 13 s názvom „Príslušné orgány“:

„1. Členské štáty určia príslušné orgány, ktoré budú splnomocnené zabezpečovať presadzovanie tohto nariadenia a ktorým budú udelené právomoci na vyšetrowanie a presadzovanie práva.

...

6. Členské štáty vyžadujú, aby príslušné orgány účinne monitorovali dodržiavanie súladu s týmto nariadením vrátane snahy poskytovateľov platobných služieb obchádzať toto nariadenie, a prijímú všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie dodržiavania tohto súladu.“

- 11 Článok 14 tohto nariadenia s názvom „Sankcie“ vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Členské štáty stanovujú pravidlá týkajúce sa sankcií, ktoré možno uplatniť pri porušení tohto nariadenia, a prijímú všetky potrebné opatrenia, aby zabezpečili ich uplatňovanie.“

- 12 Podľa článku 18 uvedeného nariadenia s názvom „Nadobudnutie účinnosti“:

„1. Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

2. Uplatňuje sa od 8. júna 2015, s výnimkou článkov 3, 4, 6 a 12, ktoré sa uplatňujú od 9. decembra 2015, a článkov 7, 8, 9 a 10, ktoré sa uplatňujú od 9. júna 2016.“

Smernica (EÚ) 2015/2366

- 13 Odôvodnenia 2 a 6 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366 z 25. novembra 2015 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia smernice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 1093/2010, a ktorou sa zrušuje smernica 2007/64/ES (Ú. v. EÚ L 337, 2015, s. 35) znejú:

„(2) Revidovaný právny rámec Únie týkajúci sa platobných služieb je doplnený nariadením [2015/751].

...

...

(6) Na vyplnenie regulačných medzier a zároveň na zabezpečenie väčšej právnej istoty a jednotného uplatňovania legislatívneho rámca v celej Únii by sa mali stanoviť nové pravidlá. ...“

- 14 Článok 1 tejto smernice s názvom „Predmet úpravy“, ktorý sa nachádza v jej hlave I s názvom „Predmet úpravy, rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov“, vo svojom odseku 1 stanovuje:

„V tejto smernici sa stanovujú pravidlá, v súlade s ktorými členské štáty rozlišujú tieto kategórie poskytovateľov platobných služieb:

...

d) platobné inštitúcie;

...“

15 Článok 4 tejto smernice s názvom „Vymedzenie pojmov“ stanovuje:

„Na účely tejto smernice sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

...

3. ‚platobná služba‘ je ktorákoľvek podnikateľská činnosť uvedená v prílohe I;

4. ‚platobná inštitúcia‘ je právnická osoba, ktorej bolo v súlade s článkom 11 udelené povolenie poskytovať a vykonávať platobné služby v celej Únii;

...

38. ‚agent‘ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá pri poskytovaní platobných služieb koná v mene platobnej inštitúcie;

...“

16 Z prílohy I smernice 2015/2366 s názvom „Platobné služby“ vyplýva, že „vydávanie platobných nástrojov a/alebo prijímanie platobných transakcií“ patrí medzi platobné služby podľa článku 4 bodu 3 tejto smernice.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

17 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že American Express je medzinárodná spoločnosť poskytujúca služby, ktorá spolu so svojimi dcérskymi spoločnosťami ponúka spotrebiteľom a podnikom platobné služby, cestovné služby a výmenu peňazí, a tiež vernostnú platformu. Táto spoločnosť takisto vydáva a prijíma karty na celom svete, vrátane Únie. American Express využíva so svojimi dcérskymi spoločnosťami kartovú schému American Express (ďalej len „Amex“), ktorá je trojstrannou schémou. Táto schéma uzavrela dohody o spoločnom označovaní a o poskytovaní služieb v Únii, čo by mohlo mať za následok, podľa toho, ako Súdny dvor odpovie na otázku týkajúcu sa výkladu článku 1 ods. 5 a článku 2 bodu 18 nariadenia 2015/751, že na veľký počet transakcií vykonaných prostredníctvom uvedenej schémy by sa mohlo vzťahovať toto nariadenie na základe rozšírenia o spoločné označovanie a o pôsobenie agenta stanovené v článku 1 ods. 5 tohto nariadenia.

18 Vnútroštátny orgán riadi Her Majesty's Treasury (Ministerstvo hospodárstva a štátneho rozpočtu, Spojené kráľovstvo). Toto posledné uvedené ministerstvo preberá konečnú zodpovednosť za výkon povinností, ktoré boli uložené Spojenému kráľovstvu Veľkej Británie a Severného Írska, pokiaľ ide o uplatnenie, vykonanie a všetky ostané spôsoby realizácie nariadenia 2015/751, vrátane zavedenia režimu sankcií za porušenia ustanovení tohto nariadenia, v súlade s jeho článkami 13 a 14.

19 American Express požiadala vnútroštátny súd, aby povolil podanie žaloby o súdne preskúmanie zákonnosti (*judicial review*) „úmyslu a/alebo povinnosti [vnútroštátneho orgánu] uplatňovať, vykonávať alebo akýmkoľvek iným spôsobom zavádzať rozšírenia o spoločné označovanie a/alebo o pôsobenie agenta“. Tento súd požadované povolenie udelil.

20 Vnútroštátny súd sa pýta, či sa má trojstranná kartová schéma považovať za vydávajúcu platobné nástroje viazané na kartu s partnerom v rámci spoločného označovania alebo prostredníctvom agenta v zmysle článku 1 ods. 5 a článku 2 bodu 18 nariadenia 2015/751 len preto, že uzavrela dohodu s partnerom v rámci spoločného označovania alebo s agentom, bez ohľadu na to, či je tento partner alebo agent odlišným poskytovateľom platobných služieb, ktorý vydáva platobné karty, alebo či naopak

ide o trojstrannú kartovú schému len vtedy, ak samotný uvedený partner alebo agent je poskytovateľom platobných služieb a ak vstupuje do trojstrannej kartovej schémy ako vydavateľ v zmysle článku 2 bodu 2 tohto nariadenia.

- 21 Okrem toho, podľa tohto súdu, ak sa majú článok 1 ods. 5 a článok 2 bod 18 nariadenia 2015/751 vykladať v tom zmysle, že trojstranná kartová schéma sa má považovať za vydávajúcu platobné nástroje viazané na kartu s partnerom v rámci spoločného označovania alebo prostredníctvom agenta v zmysle týchto ustanovení, aj keď dotknutá trojstranná kartová schéma ostáva vydavateľom a vyzýva tretie osoby na vykonávanie jednej alebo viacerých pomocných funkcií na podporu svojej činnosti vydávania, bude ešte potrebné rozhodnúť o tvrdení, ktoré predložila American Express, podľa ktorého sú uvedené ustanovenia neplatné z dôvodu neuvedenia dôvodov, zjavne nesprávneho posúdenia a porušenia zásady proporcionality.
- 22 Za týchto podmienok High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court) [Vrchný súd (Anglicko a Wales), oddelenie Queen's Bench (správny senát), Spojené kráľovstvo] rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Uplatňuje sa požiadavka podľa článku 1 ods. 5 a článku 2 bodu 18 nariadenia [2015/751], v zmysle ktorej sa má trojstranná kartová schéma vydávajúca platobné nástroje viazané na kartu s partnerom v rámci spoločného označovania alebo prostredníctvom agenta považovať za štvorstrannú kartovú schému, len pokiaľ partner v rámci spoločného označovania alebo agent koná ako ‚vydavateľ‘ v zmysle článku 2 bodu 2 a odôvodnenia 29 [tohto] nariadenia (konkrétne, keď takýto partner alebo agent má s platiteľom zmluvný vzťah, na základe ktorého platiteľovi poskytne platobný nástroj s cieľom iniciovať a spracovať platobné transakcie platiteľa viazané na kartu)?
2. Ak je odpoveď na prvú otázku záporná, sú článok 1 ods. 5 a článok 2 bod 18 [nariadenia 2015/751] neplatné v rozsahu, v akom stanovujú, že takéto systémy sa majú považovať za štvorstranné kartové schémy, a to z dôvodu:
- a) neuvedenia dôvodov v súlade s článkom 296 ZFEÚ;
 - b) zjavne nesprávneho posúdenia, a/alebo
 - c) porušenia zásady proporcionality?“

O návrhu na opätovné začatie ústnej časti konania

- 23 Spoločnosť American Express požiadala návrhom podaným do kancelárie Súdného dvora 27. júla 2017 o opätovné otvorenie ústnej časti konania.
- 24 Na podporu svojho návrhu uviedla, že analýza, ktorú vykonal generálny advokát vo svojich návrhoch, je nesprávna, keďže nezohľadňuje určité relevantné definície uvedené tak v nariadení 2015/751, ako aj v smernici 2015/2366, pričom však tieto dva legislatívne akty sa, ako sa napokon zhodujú aj účastníci tohto konania, dopĺňajú a patria do toho istého legislatívneho súboru predpisov. Táto analýza ukazuje takisto nesprávne pochopenie rozsahu článku 5 tohto nariadenia, a najmä rozsahu pojmu sprostredkovateľ, ktorý sa tam nachádza. Okrem toho, pokiaľ ide o bod 98 návrhov, buď je text, ktorý sa tam nachádza, neúplný, alebo dôvody, ktoré sú tam uvedené, si protirečia. Nakoniec taký výklad uvedeného nariadenia, aký navrhol generálny advokát, by spôsoboval rozšírenie pôsobnosti toho istého nariadenia rozsiahlejším spôsobom, ako bol akýkoľvek iný výklad uvádzaný účastníkmi konania, ktorí sa zúčastňujú na konaní na Súdnom dvore.
- 25 Z ustálenej judikatúry Súdného dvora vyplýva, že Súdny dvor môže v súlade s článkom 83 svojho rokovacieho poriadku bez návrhu, na návrh generálneho advokáta alebo aj na návrh účastníkov konania nariadiť opätovné otvorenie ústnej časti konania, ak usúdi, že nemá dostatok informácií alebo že vec má byť rozhodnutá na základe tvrdenia, ku ktorému sa účastníci konania nevyjadřili. Štatút

Súdneho dvora Európskej únie a rokovací poriadok však neupravujú možnosť účastníkov konania podať pripomienky v reakcii na návrhy prednesené generálnym advokátom (rozsudok z 28. marca 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 41 a citovaná judikatúra).

- 26 V predmetnej veci sa American Express na podporu svojho návrhu, aby sa nariadilo opätovné otvorenie ústnej časti konania, obmedzil v podstate na kritiku výkladu nariadenia 2015/751, ktorý prijal generálny advokát vo svojich návrhoch. Takýto dôvod však nie je uvedený medzi dôvodmi, ktoré môžu vzhľadom na judikatúru citovanú v predchádzajúcom bode odôvodniť opätovné otvorenie ústnej časti konania.
- 27 Navyše rozsah ustanovení nariadenia 2015/751, ktorých výklad je predmetom prvej prejudiciálnej otázky, bol prediskutovaný tak v rámci písomnej časti konania, ako aj na pojednávaní.
- 28 Za týchto podmienok Súdny dvor po vypočutí generálneho advokáta dospel k záveru, že má k dispozícii všetky informácie potrebné na odpoveď na otázky položené vnútroštátnym súdom a že ku všetkým tvrdeniam nevyhnutným pre rozhodnutie predmetnej veci sa účastníci konania vyjadrili.
- 29 V dôsledku toho treba zamietnuť návrh na opätovné otvorenie ústnej časti konania.

O prejudiciálnych otázkach

O prípustnosti návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 30 Európsky parlament, Rada Európskej únie a Európska komisia tvrdia, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je neprípustný v plnom rozsahu z dôvodu po prvé, že neexistuje skutočný spor medzi účastníkmi konania vo veci samej, po druhé, že vnútroštátny súd neposkytol v návrhu na začatie prejudiciálneho konania ani minimum potrebných prvkov, keďže neuviedol relevantné skutkové okolnosti, ani dôvody, ktoré ho viedli k vzniku otázky týkajúcej sa výkladu a platnosti ustanovení, o ktoré ide vo veci samej, a po tretie, že podanie žaloby vo veci samej, aby sa preskúmala zákonnosť úmyslu a/alebo povinnosti vnútroštátneho orgánu uplatniť alebo vykonať tieto ustanovenia, predstavuje prostriedok obchádzania systému opravných prostriedkov zriadeného Zmluvou o FEÚ.
- 31 Na úvod treba pripomenúť, že prináleží iba vnútroštátnemu súdu, ktorý spor prejednáva a ktorý musí vziať na seba zodpovednosť za následné súdne rozhodnutie, aby zhodnotil vzhľadom na osobitosti veci tak potrebu prejudiciálneho rozhodnutia pre vydanie rozsudku, ako aj relevantnosť otázok, ktoré kladie Súdnemu dvoru. Preto pokiaľ sa predložené otázky týkajú výkladu alebo platnosti právneho pravidla Únie, Súdny dvor je v zásade povinný rozhodnúť (rozsudok zo 16. júna 2015, Gauweiler a i., C-62/14, EU:C:2015:400, bod 24).
- 32 Z toho vyplýva, že pri otázkach týkajúcich sa výkladu práva Únie platí prezumpcia relevantnosti. Súdny dvor teda môže odmietnuť rozhodovať o prejudiciálnej otázke položenej vnútroštátnym súdom len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad alebo posúdenie zákonnosti predpisu Únie nemá nijakú súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými ani právnymi podkladmi potrebnými na užitočnú odpoveď na otázky, ktoré mu boli položené (rozsudok zo 16. júna 2015, Gauweiler a i., C-62/14, EU:C:2015:400, bod 25).
- 33 Pokiaľ ide po prvé o skutočnú povahu sporu vo veci samej, treba poznamenať, že American Express svojou žalobou požiadala vnútroštátny súd o preskúmanie zákonnosti „úmyslu a/alebo povinnosti“ vnútroštátneho orgánu uplatniť alebo vykonať sporné ustanovenia. V tejto súvislosti z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že účastníci konania sa nezhodujú, pokiaľ ide o dôvodnosť žaloby. Keďže vnútroštátny súd je vyzvaný, aby rozhodol o tejto nezhode a domnieva sa, že existuje ozajstná nezhoda medzi účastníkmi vo veci samej, pokiaľ ide o výklad a platnosť dotknutých

ustanovení tohto nariadenia, nezdá sa zjavne, že by spor vo veci samej nebol skutočný [pozri analogicky rozsudky z 10. decembra 2002, *British American Tobacco (Investments) a Imperial Tobacco*, C-491/01, EU:C:2002:741, body 36 a 38, ako aj zo 4. mája 2016, *Pillbox 38*, C-477/14, EU:C:2016:324, bod 17].

- 34 Pokiaľ ide o zostávajúcu časť, tvrdenia, ktoré majú dokázať umelú povahu sporu vo veci samej, založené na tom, že neexistuje žiadny akt alebo opomenutie vnútroštátneho orgánu, ktoré by mohli viesť k žalobe o preskúmanie zákonnosti, sú založené na kritike prípustnosti predmetnej žaloby vo veci samej a posúdenia skutkových okolností, ktoré vykonal vnútroštátny súd s cieľom uplatnenia kritérií stanovených vnútroštátnym právom. Súdnemu dvoru však neprislúcha spochybňovať toto posúdenie, ktoré v rámci tohto konania patrí do právomoci vnútroštátneho súdu, ani preverovať, či návrh na začatie prejudiciálneho konania bol prijatý v súlade s vnútroštátnymi organizačnými normami a pravidlami súdneho konania. Tieto tvrdenia teda nemôžu postačovať na vyvrátenie prezumpcie relevantnosti uvedenej v bode 32 tohto rozsudku (pozri analogicky rozsudok zo 16. júna 2015, *Gauweiler a i.*, C-62/14, EU:C:2015:400, bod 26).
- 35 Po druhé, pokiaľ ide o tvrdenie, podľa ktorého vnútroštátny súd neuviedol ani relevantné skutkové okolnosti, ani dôvody, ktoré ho viedli k vzniku otázky týkajúcej sa výkladu a platnosti ustanovení, o ktoré ide vo veci samej, treba na jednej strane poznamenať, že podľa článku 94 písm. a) rokovacieho poriadku musí každý návrh na začatie prejudiciálneho konania obsahovať „stručné zhrnutie predmetu sporu, ako aj relevantné skutočnosti, ktoré zistil vnútroštátny súd, alebo aspoň zhrnutie skutkového stavu, z ktorého prejudiciálne otázky vychádzajú“.
- 36 V tejto súvislosti stačí, že predmet sporu vo veci samej, ako aj jeho hlavné výzvy týkajúce sa právneho poriadku Únie vyplývajú z návrhu na začatie prejudiciálneho konania, aby umožnili členským štátom a ostatným dotknutým osobám predložiť svoje pripomienky podľa článku 23 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie a zúčastniť sa účinne na konaní na Súdnom dvore (pozri rozsudok z 8. septembra 2009, *Liga Portuguesa de Futebol Profissional a Bwin International*, C-42/07, EU:C:2009:519, bod 41, ako aj citovanú judikatúru).
- 37 V predmetnej veci z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že Amex je trojstranná kartová schéma v zmysle článku 2 bodu 18 nariadenia 2015/751 a že uzatvorila dohody o spoločnom označovaní a poskytovaní služieb v Únii. Z titulu týchto dohôd by sa na veľký počet transakcií, ktoré vykonala Amex, mohlo, v závislosti od odpovedí, ktoré Súdny dvor poskytne na prejudiciálne otázky, vzťahovať nariadenie 2015/751 na základe jeho článku 1 ods. 5.
- 38 Rozhodnutie vnútroštátneho súdu vysvetľuje stručne, ale presne pôvod a povahu sporu vo veci samej, ktorého riešenie podľa neho závisí od výkladu a platnosti týchto ustanovení. Z toho vyplýva, že vnútroštátny súd dostatočne definoval skutkový a právny rámec, v ktorom sa nachádza jeho žiadosť o výklad práva Únie, na to, aby sa Súdnemu dvoru umožnilo užitočne odpovedať na túto žiadosť (pozri analogicky rozsudok zo 7. júla 2016, *Genentech*, C-567/14, EU:C:2016:526, bod 27).
- 39 Pokiaľ ide na druhej strane o to, či vnútroštátny súd uviedol dostatočne dôvody, ktoré ho viedli k tomu, že sa pýta na výklad a platnosť ustanovení, o ktoré ide vo veci samej, v skutočnosti vyplýva z ducha spolupráce, v ktorom sa má niesť prejudiciálne konanie, že je nevyhnutné, aby vnútroštátny súd vo svojom rozhodnutí o podaní návrhu na začatie prejudiciálneho konania uviedol presné dôvody, pre ktoré sa domnieva, že odpoveď na jeho otázky týkajúce sa výkladu alebo platnosti určitých ustanovení práva Únie je nevyhnutná na vyriešenie sporu (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. mája 2016, *Pillbox 38*, C-477/14, EU:C:2016:324, bod 24 a citovanú judikatúru).
- 40 Je preto dôležité, aby vnútroštátny súd najmä uviedol konkrétne dôvody, ktoré ho viedli k otázke týkajúcej sa výkladu alebo platnosti určitých ustanovení práva Únie, a uviedol dôvody neplatnosti, ktoré v dôsledku toho možno podľa jeho názoru uplatniť. Taká požiadavka vyplýva tiež z článku 94 písm. c) rokovacieho poriadku (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. mája 2016, *Pillbox 38*, C-477/14, EU:C:2016:324, bod 25 a citovanú judikatúru).

- 41 V predmetnom prípade vnútroštátny súd vo svojom návrhu na začatie prejudiciálneho konania uviedol, pričom zopakoval časť argumentov uvádzaných v tejto súvislosti stranami v spore vo veci samej, že výklad určitých ustanovení nariadenia 2015/751 je neistý. Takisto poznamenal, že Súdny dvor sa možno bude musieť, v závislosti od výkladu, ktorý poskytne vo vzťahu k týmto ustanoveniam, vyjadriť k dôvodom neplatnosti, ktoré uvádza American Express.
- 42 Z toho vyplýva, že vnútroštátny súd sa nielen domnieva, že z tvrdení predložených účastníkmi konania vo veci samej vyplýva otázka výkladu, odpoveď na ktorú je neistá, ale aj že dôvody neplatnosti, ktoré uvádza American Express a sú prebraté v návrhu na začatie prejudiciálneho konania, by mohli byť dôvodné.
- 43 Pokiaľ ide po tretie o tvrdenie, podľa ktorého podanie žaloby vo veci samej, ktorou sa navrhuje preskúmanie zákonnosti úmyslu a/alebo povinnosti vnútroštátneho orgánu uplatniť alebo vykonať nariadenie 2015/751, predstavuje prostriedok obchádzania systému opravných prostriedkov zavedeného Zmluvou o FEÚ, a konkrétnejšie o pripomienku Parlamentu, podľa ktorej v predmetnej veci neprijal vnútroštátny orgán voči Amex žiadne opatrenie, treba pripomenúť, že Súdny dvor už vyhlásil za prípustné viaceré návrhy na začatie prejudiciálneho konania, ktoré sa týkali výkladu a/alebo platnosti aktov sekundárneho práva formulovaných v rámci takýchto žalôb o preskúmanie platnosti, najmä vo veciach, v ktorých boli vydané rozsudky z 10. decembra 2002, *British American Tobacco (Investments)* a *Imperial Tobacco* (C-491/01, EU:C:2002:741); z 3. júna 2008, *Intertanko a i.* (C-308/06, EU:C:2008:312); z 8. júla 2010, *Afton Chemical* (C-343/09, EU:C:2010:419); zo 4. mája 2016, *Pillbox 38* (C-477/14, EU:C:2016:324), ako aj zo 4. mája 2016, *Philip Morris Brands a i.* (C-547/14, EU:C:2016:325).
- 44 Okrem toho možnosť jednotlivcov dovolávať sa pred vnútroštátnymi súdmi neplatnosti aktu Únie so všeobecnou pôsobnosťou nie je podmienená tým, že uvedený akt už bol v skutočnosti prebratý vykonávacími opatreniami prijatými podľa vnútroštátneho práva. V tejto súvislosti stačí, ak sa vnútroštátnemu súdu predloží na rozhodnutie existujúci spor, v ktorom je otázka platnosti takého aktu vznesená nepriamo. Táto podmienka je však v prípade sporu vo veci samej riadne splnená, ako vyplýva z bodov 21, 33, 34, 41 a 42 tohto rozsudku [pozri analogicky rozsudky z 10. decembra 2002, *British American Tobacco (Investments)* a *Imperial Tobacco*, C-491/01, EU:C:2002:741, bod 40; zo 16. júna 2015, *Gauweiler a i.*, C-62/14, EU:C:2015:400, bod 29; zo 4. mája 2016, *Pillbox 38*, C-477/14, EU:C:2016:324, bod 19, ako aj zo 4. mája 2016, *Philip Morris Brands a i.*, C-547/14, EU:C:2016:325, bod 35].
- 45 Za týchto okolností sa nezdá, že by žaloba v spore vo veci samej mala za cieľ obchádzať opravné prostriedky zavedené Zmluvou o FEÚ.
- 46 Nakoniec vyššie uvedené konštatovania nemôžu byť spochybnené argumentom uvádzaným Parlamentom a Komisiou, podľa ktorého táto vec, ktorá sa týka výkladu a platnosti nariadenia, musí byť odlišená od vecí, ktoré sa týkajú výkladu a platnosti smernice, keďže nariadenie, na rozdiel od smernice, je priamo uplatniteľné na základe článku 288 ZFEÚ a že okrem toho v predmetnom prípade ustanovenia, o ktoré ide vo veci samej, nezahŕňajú žiadny zásah zo strany členských štátov.
- 47 Ako totiž vyplýva z bodu 37 tohto rozsudku, odpovede Súdneho dvora na položené otázky určia, v akom rozsahu sa trojstranné kartové schémy, medzi ktoré patrí Amex, majú považovať za schémy podliehajúce povinnostiam vyplývajúcim z článkov 3 až 5 a 7 nariadenia 2015/751, ktoré predpokladajú určitý zásah zo strany členských štátov. V tejto súvislosti treba najmä pripomenúť, že podľa článkov 13 a 14 tohto nariadenia jednak členské štáty určia príslušné orgány, ktoré budú splnomocnené zabezpečovať presadzovanie uvedeného nariadenia a ktorým budú udelené právomoci na vyšetrowanie a presadzovanie práva, a jednak stanovujú pravidlá týkajúce sa sankcií, ktoré možno uplatniť pri porušení tohto nariadenia, a prijímajú všetky potrebné opatrenia, aby zabezpečili ich uplatňovanie. Okrem toho z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že vnútroštátny orgán

je riadený ministerstvom financií, ktoré má konečnú zodpovednosť na vykonanie povinností uložených Spojenému kráľovstvu, pokiaľ ide o akúkoľvek formu uplatnenia nariadenia 2015/751 v súlade s článkami 13 a 14 tohto nariadenia.

48 Zo všetkých uvedených úvah vyplýva, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je prípustný.

O prvej otázke

- 49 Vnútroštátny súd sa vo svojej prvej otázke v podstate pýta, či sa má článok 1 ods. 5 nariadenia 2015/751 vykladať v tom zmysle, že v rámci dohody medzi partnerom v rámci spoločného označovania alebo agentom na jednej strane a trojstrannou kartovou schémou na druhej strane treba, aby tento partner v rámci spoločného označovania alebo tento agent konali ako vydavateľ v zmysle článku 2 bodu 2 tohto nariadenia, nato, aby sa uvedená schéma považovala za vydavateľa platobných nástrojov viazaných na kartu s partnerom v rámci spoločného označovania alebo prostredníctvom agenta, a považovala sa teda za štvorstrannú kartovú schému v zmysle prvého z týchto ustanovení.
- 50 Treba najprv poznamenať, že podľa článku 1 ods. 3 písm. c) nariadenia 2015/751 sa jeho kapitola II, v rámci ktorej článku 3 až 5 stanovujú pravidlá týkajúce sa stropov výmenných poplatkov pre transakcie so spotrebiteľskou kartou, neuplatňuje na „transakcie s platobnými kartami, ktoré vydali trojstranné kartové schémy“. Rovnako článok 1 ods. 4 uvedeného nariadenia stanovuje, že článok 7 tohto nariadenia, ktorý stanovuje povinnosť oddelenia kartových schém a spracovateľských subjektov, sa neuplatňuje „na trojstranné kartové schémy“.
- 51 Článok 1 ods. 5 nariadenia 2015/751 však stanovuje, rovnako ako článok 2 bod 18 tohto nariadenia, ktorý definuje, čo treba chápať pod trojstrannou kartovou schémou, že keď takáto schéma „udeluje iným poskytovateľom platobných služieb povolenie na vydávanie platobných nástrojov viazaných na kartu alebo prijímanie platobných transakcií viazaných na kartu, alebo oboje, alebo vydáva platobné karty s partnerom v rámci spoločného označovania, alebo prostredníctvom agenta, považuje sa za štvorstrannú kartovú schému“.
- 52 Z toho v zásade vyplýva, že trojstranná kartová schéma nepodlieha povinnostiam vyplývajúcim z článkov 3 až 5 a 7 nariadenia 2015/751, iba žeby sa táto schéma nachádzala v jednej z troch situácií uvedených v článku 1 ods. 5 tohto nariadenia, teda že udelila iným poskytovateľom platobných služieb povolenie na vydávanie platobných nástrojov viazaných na kartu alebo prijímanie platobných transakcií viazaných na kartu, alebo oboje (prvý prípad), vydáva platobné nástroje viazané na kartu s partnerom v rámci spoločného označovania (druhý prípad), alebo vydáva platobné nástroje prostredníctvom agenta (tretí prípad). V každom z týchto troch prípadov sa trojstranná kartová schéma považuje podľa tohto posledného uvedeného ustanovenia za štvorstrannú kartovú schému.
- 53 V predmetnom prípade American Express tvrdí, že článok 1 ods. 5 nariadenia 2015/751 sa má vykladať v tom zmysle, že trojstranná kartová schéma sa môže považovať za štvorstrannú kartovú schému iba pod podmienkou, že prinajmenšom tretí poskytovateľ platobných služieb koná ako vydavateľ alebo prijímateľ v rámci platobnej transakcie, či už v postavení vydavateľa, ktorý získal povolenie, prijímateľa, ktorý získal povolenie, partnera v rámci spoločného označovania vykonávajúceho činnosť vydávania namiesto trojstrannej kartovej schémy, alebo agenta vykonávajúceho činnosť vydávania namiesto tejto schémy.
- 54 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora je na účely výkladu ustanovenia práva Únie potrebné zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou (rozsudok z 21. septembra 2017, Komisia/Nemecko, C-616/15, EU:C:2017:721, bod 43 a citovaná judikatúra).

- 55 Pokiaľ ide v prvom rade o znenie použité v článku 1 ods. 5 nariadenia 2015/751 na označenie druhého a tretieho prípadu, ktoré stanovuje, a ktoré sú predmetom prvej prejudiciálnej otázky, treba poznamenať, že vydavateľ je definovaný v článku 2 bode 2 nariadenia 2015/751 ako „poskytovateľ platobných služieb ktorý uzatvára zmluvu, na základe ktorej sa platiteľovi poskytne platobný nástroj s cieľom iniciovať a spracovať platobné transakcie platiteľa viazané na kartu“. Odôvodnenie 29 tohto nariadenia zase stanovuje, že „služba vydávania je založená na zmluvnom vzťahu medzi vydavateľom platobného nástroja a platiteľom a to bez ohľadu na to, či vydavateľ vedie finančné prostriedky v mene platiteľa“, že „vydavateľ poskytuje platobné karty platiteľovi, autorizuje transakcie vykonané prostredníctvom terminálov alebo obdobných zariadení a môže zaručiť platbu prijímateľovi za transakcie, ktoré sú v súlade s pravidlami príslušnej schémy“ a že „samotná distribúcia platobných kariet alebo technické služby, ako napríklad samotné spracúvanie a uchovávanie údajov, preto nepredstavuje vydávanie“.
- 56 Pokiaľ ide o druhý prípad stanovený v článku 1 ods. 5 nariadenia 2015/751, teda uzatvorenie dohody medzi trojstrannou kartovou schémou a partnerom v rámci spoločného označovania, treba pripomenúť, že „spoločné označovanie“ je definované v článku 2 bode 32 tohto nariadenia ako „uvádzanie aspoň jednej platobnej značky a aspoň jednej neplatobnej značky na tom istom platobnom nástroji viazanom na kartu“. Pojem „platobná značka“ je ako taký definovaný v článku 2 bode 30 uvedeného nariadenia ako „akýkoľvek hmotný alebo digitálny názov, termín, znak, symbol, alebo ich kombinácia, umožňujúci označenie kartovej schémy, v rámci ktorej sa platobné transakcie viazané na kartu vykonávajú“.
- 57 Pokiaľ ide o tretí prípad stanovený v článku 1 ods. 5 nariadenia 2015/751, teda uzatvorenie dohody medzi trojstrannou kartovou schémou a agentom, je pravda, že toto nariadenie nedefinuje to, čo treba chápať pod pojmom „agent“. Z odôvodnenia 2 smernice 2015/2366, ktorá patrí takisto do právneho rámca Únie týkajúceho sa platobných služieb, však vyplýva, že preskúmanie tohto právneho rámca bolo skompletizované nariadením 2015/751. Okrem toho z odôvodnenia 6 tejto smernice vyplýva, že normotvorca Únie chcel, aby bolo zaručené koherentné uplatňovanie legislatívneho rámca týkajúceho sa platobných služieb v celej Únii.
- 58 Ako to poznamenala American Express, článok 4 bod 38 smernice 2015/2366 definuje „agenta“ ako „fyzick[ú] alebo právnick[ú] osob[ú], ktorá pri poskytovaní platobných služieb koná v mene platobnej inštitúcie“, pričom platí, že podľa článku 4 bodu 3 a prílohy I tejto smernice vydávanie platobných nástrojov a/alebo prijímanie platobných transakcií patrí medzi tieto platobné služby.
- 59 Nemožno teda vyvodit' z relevantných definícií pojmov „spoločné označovanie“ a „agent“, že partner v rámci spoločného označovania alebo agent, ktorý uzatvoril dohodu s trojstrannou kartovou schémou, nevyhnutne vystupuje v tejto schéme ako vydavateľ v zmysle článku 2 bodu 2 nariadenia 2015/751.
- 60 Treba teda konštatovať, ako uviedol v podstate generálny advokát v bodoch 87 a 90 svojich návrhov, že nevyplýva výslovne ani zo znenia článku 1 ods. 5, ani zo znenia článku 2 bodu 18 nariadenia 2015/751, že partner v rámci spoločného označovania alebo agent musia byť samotní zapojení do činnosti vydávania. Keby bol chcel normotvorca Únie obmedziť pôsobnosť tohto článku 1 ods. 5 tak, aby to tak bolo, mohol to stanoviť výslovne (pozri analogicky rozsudok z 19. marca 2009, Komisia/Taliansko, C-275/07, EU:C:2009:169, bod 99).
- 61 Okrem toho, hoci je pravda, že odôvodnenie 28 nariadenia 2015/751 stanovuje, že „by sa mali trojstranné kartové schémy, ktoré používajú poskytovateľov platobných služieb ako vydavateľov alebo prijímateľov, považovať za štvorstranné kartové schémy“, nemožno z toho vyvodit', že iba táto situácia patrí do pôsobnosti článku 1 ods. 5 tohto nariadenia. V tejto súvislosti, ako vyplýva z bodu 52 tohto rozsudku, toto ustanovenie sa vzťahuje takisto najmä na prípad, keď trojstranná kartová schéma „udeliť povolenie iným poskytovateľom platobných služieb na vydávanie platobných nástrojov viazaných na kartu alebo prijímanie platobných transakcií viazaných na kartu, alebo oboje“.

- 62 Okrem toho, ako uviedol generálny advokát v bode 90 svojich návrhov, zdá sa, že zo znenia článku 1 ods. 5 nariadenia 2015/751 vyplýva, a to najmä z časti vety „ak trojstranná kartová schéma... vydáva[a] platobn[é] nástroj[e] viazan[é] na kartu“, že táto schéma je sama zapojená do činnosti vydávania.
- 63 V druhom rade, pokiaľ ide o systém tohto ustanovenia, je nesporné, že trojstranná kartová schéma sa musí považovať za štvorstrannú kartovú schému najmä v prvom prípade uvedenom v tomto ustanovení, teda keď táto schéma „udelí povolenie iným poskytovateľom platobných služieb na vydávanie platobných nástrojov viazaných na kartu alebo prijímanie platobných transakcií viazaných na kartu, alebo oboje“.
- 64 Z toho vyplýva, ako uviedol generálny advokát v bodoch 77 a 78 svojich návrhov, že situácia, v ktorej tretia osoba uzatvorí dohodu s trojstrannou kartovou schémou stanovujúcou, že táto tretia osoba vydá alebo prijme platobné nástroje viazané na kartu pre túto schému, zodpovedá tomuto prvému uvedenému prípadu.
- 65 Treba teda konštatovať, že výklad, ktorý uvádza American Express, pokiaľ ide o druhý a tretí prípad uvedený v článku 1 ods. 5 nariadenia 2015/751, podľa ktorého dohoda s tretou osobou patrí medzi tieto prípady, len ak táto tretia osoba vydá platobné nástroje viazané na kartu pre túto schému, predstavuje riziko, že boli tieto prípady zbavené vo veľkej miere svojho rozsahu.
- 66 Okrem toho, hoci prvý prípad odkazuje výslovne na to, že tretia osoba, ktorej bolo vydané povolenie, je takisto „poskytovateľom platobných služieb“, v druhom a treťom prípade sa výslovne nestanovuje, že partner v rámci spoločného označovania alebo agent by boli nevyhnutne takýmto poskytovateľom. Nemožno teda vylúčiť, že partner v rámci spoločného označovania môže byť zapojený do iných činností, ako sú platobné služby, a ktoré sa teda odlišujú od tých, ktoré spočívajú vo vydávaní alebo prijímaní platobných nástrojov viazaných na kartu.
- 67 V treťom rade, pokiaľ ide o ciele sledované nariadením 2015/751, ktorého súčasťou sú ustanovenia, o ktoré ide vo veci samej, z odôvodnenia 43 tohto nariadenia vyplýva, že ciele tohto nariadenia sú stanoviť jednotné požiadavky na platobné transakcie viazané na kartu a internetové a mobilné platby viazané na kartu. Konkrétnejšie, podľa odôvodnenia 10 uvedeného nariadenia právna úprava týkajúca sa výmenných poplatkov má za cieľ zlepšiť fungovanie vnútorného trhu a prispieť k zníženiu transakčných poplatkov pre spotrebiteľov.
- 68 Pokiaľ ide o uplatniteľnosť tejto právnej úpravy na trojstranné kartové schémy, z odôvodnenia 28 nariadenia 2015/751 vyplýva, že normotvorca Únie práve preto, aby zohľadnil existenciu „implicitných výmenných poplatkov“ a prispel k zriadeniu „rovnakých podmienok“, dospel k záveru, že treba za určitých okolností, aby tieto schémy boli považované za štvorstranné schémy platobných kariet a podliehali tým istým pravidlám ako tieto posledné uvedené.
- 69 Navyše z mnohých ustanovení nariadenia 2015/751, najmä z odôvodnenia 31, článku 5 a článku 13 ods. 6 tohto nariadenia vyplýva, že cieľom tohto nariadenia je takisto predísť tomu, aby sa obchádzali v ňom stanovené pravidlá, najmä tie, ktoré sa týkajú stropov výmenných poplatkov.
- 70 Pokiaľ ide o výmenný poplatok, tento je definovaný v článku 2 bode 10 nariadenia 2015/751 širokým spôsobom tak, že je to „poplatok, ktorý sa priamo alebo nepriamo (t. j. prostredníctvom tretej strany) uhrádza za každú transakciu medzi vydavateľom a prijímateľom, ktorí sa zúčastňujú na platobnej transakcii viazanej na kartu“, pričom toto ustanovenie spresňuje, že „čistá náhrada alebo iná dohodnutá odplata sa považuje za súčasť výmenného poplatku“. „Čistá náhrada“ ako taká je definovaná v článku 2 bode 11 uvedeného nariadenia ako „celková čistá suma platieb, rabatov alebo stimulov, ktoré vydavateľ dostane od kartovej schémy, prijímateľa alebo akéhokoľvek iného sprostredkovateľa v súvislosti s platobnými transakciami viazanými na kartu alebo súvisiacimi činnosťami“.

- 71 Za týchto podmienok, ako to v podstate tvrdí Komisia, nemožno vylúčiť, že určitý typ protihodnoty alebo výhody možno považovať za implicitný výmenný poplatok v zmysle odôvodnenia 28 nariadenia 2015/751, bez toho, aby partner v rámci spoločného označovania alebo agent, s ktorým trojstranná kartová schéma uzatvorila dohodu, bol nevyhnutne zapojený do činnosti tejto schémy, pokiaľ ide o vydávanie. Preto sa môže javiť ako ťažké dosiahnuť ciele nariadenia 2015/751, najmä cieľ článku 1 ods. 5 tohto nariadenia, spočívajúci v zabezpečení rovnakých konkurenčných podmienok na trhu, keby sa situácie, v ktorých partner v rámci spoločného označovania alebo agent nekonal ako vydavateľ v zmysle článku 2 bodu 2 uvedeného nariadenia, mohli takto vymknúť z pravidiel stanovených v článkoch 3 až 5 a 7 toho istého nariadenia.
- 72 V dôsledku toho, keď trojstranná kartová schéma uzatvorí dohodu o spoločnom označovaní v zmysle článku 2 bodu 32 nariadenia 2015/751, alebo dohodu s agentom v zmysle článku 4 bodu 38 smernice 2015/2366, táto schéma sa musí považovať za štvorstrannú kartovú schému podľa článku 1 ods. 5 tohto nariadenia, takže povinnosti vyplývajúce z článkov 3 až 5 a 7 uvedeného nariadenia sa na ňu vzťahujú.
- 73 Vzhľadom na vyššie uvedené treba odpovedať na prvú otázku tak, že článok 1 ods. 5 nariadenia 2015/751 sa má vykladať v tom zmysle, že v rámci dohody medzi partnerom v rámci spoločného označovania alebo agentom na jednej strane a trojstrannou kartovou schémou na druhej strane netreba, aby tento partner v rámci spoločného označovania alebo tento agent konali ako vydavateľ v zmysle článku 2 bodu 2 tohto nariadenia, nato, aby sa uvedená schéma považovala za vydavateľa platobných nástrojov viazaných na kartu s partnerom v rámci spoločného označovania alebo prostredníctvom agenta, a považovala sa teda za štvorstrannú kartovú schému v zmysle prvého z týchto ustanovení.

O druhej otázke

- 74 Vnútroštátny súd sa svojou druhou otázkou v podstate pýta, či sú článok 1 ods. 5 a článok 2 bod 18 nariadenia 2015/751 neplatné, keď stanovujú, že trojstranná kartová schéma sa musí považovať za štvorstrannú kartovú schému len preto, že uzatvorila dohodu s partnerom v rámci spoločného označovania alebo s agentom, hoci tento partner v rámci spoločného označovania alebo tento agent nekoná v rámci tejto dohody ako vydavateľ v zmysle článku 2 bodu 2 tohto nariadenia.

O existencii porušenia povinnosti odôvodnenia

- 75 Pokiaľ ide o povinnosť odôvodnenia, treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora, že aj keď z odôvodnenia aktu Únie, ktoré vyžaduje článok 296 ods. 2 ZFEÚ, musia jasne a jednoznačne vyplývať úvahy pôvodcu predmetného aktu spôsobom, ktorý umožní dotknutým osobám oboznámiť sa s dôvodmi prijatého opatrenia a Súdnemu dvoru vykonať preskúmanie, nevyžaduje sa, aby uviedol všetky relevantné právne alebo skutkové okolnosti. Dodržanie povinnosti odôvodnenia sa okrem iného musí posúdiť nielen vzhľadom na znenie aktu, ale takisto na jeho kontext, ako aj na súhrn právnych noriem upravujúcich dotknutú oblasť (rozsudok zo 16. júna 2015, Gauweiler a i., C-62/14, EU:C:2015:400, bod 70, ako aj citovaná judikatúra).
- 76 Súdny dvor navyše opakovane rozhodol, že je neprimerané vyžadovať osobitné odôvodnenie pre rôznu voľbu použitých techník, keď je zo všeobecne platného aktu zrejмый základný cieľ sledovaný inštitúciou (rozsudok z 3. marca 2016, Španielsko/Komisia, C-26/15 P, neuvverejnený, EU:C:2016:132, bod 31 a citovaná judikatúra).
- 77 V predmetnom prípade odôvodnenie 28 nariadenia 2015/751 stanovuje s dostatočnou jasnosťou logiku, ktorá je základom pre to, že sa v určitých prípadoch trojstranné kartové schémy považujú za štvorstranné kartové schémy. Ako už totiž bolo uvedené v bode 68 tohto rozsudku, toto odôvodnenie stanovuje, že práve nato, aby sa „uznala existencia implicitných výmenných poplatkov“ a „prispelo

k vytvoreniu rovnakých podmienok“, sa musia trojstranné kartové schémy považovať za štvorstranné kartové schémy a sledovať tie isté pravidlá, pričom „transparentnosť a ostatné opatrenia týkajúce sa obchodných pravidiel by sa mali uplatňovať na všetkých poskytovateľov“.

- 78 Okrem toho z odôvodnenia 28, článku 1 ods. 5 druhej vety a článku 2 bodov 17 a 18 nariadenia 2015/751 vyplývajú rozdiely, ktoré existujú medzi trojstrannými kartovými schémami a štvorstrannými kartovými schémami a ktoré odôvodňujú to, že sa prvé uvedené schémy považujú za druhé uvedené schémy na účely uplatnenia pravidiel týkajúcich sa stropov výmenných poplatkov a oddelenia kartovej schémy a spracovateľských subjektov len čiastočne.
- 79 Z toho vyplýva, ako uviedol v podstate generálny advokát v bode 117 svojich návrhov, že uvedené ustanovenia tým, že vysvetľujú celkovú situáciu, ktorá viedla k tomu, že sa trojstranné kartové schémy považujú čiastočne za štvorstranné kartové schémy, ako aj všeobecné ciele, ktoré sa týmto sledujú, umožňujú dotknutým osobám oboznámiť sa s odôvodneniami, prečo sa tieto schémy za také považujú a Súdnemu dvoru vykonať preskúmanie v súlade s judikatúrou pripomenutou v bode 75 tohto rozsudku.
- 80 Za týchto podmienok v súlade s judikatúrou uvedenou v bodoch 75 a 76 tohto rozsudku normotvorca Únie nebol povinný uviesť v nariadení 2015/751 odôvodnenie pre každú voľbu techniky, ktorú vykonal a ktoré sú základom pre tri prípady uvedené v článku 1 ods. 5 tohto nariadenia.
- 81 Nemožno sa preto domnievať, že nariadenie 2015/751 je postihnuté v tejto súvislosti nedostatkom odôvodnenia takej povahy, že by to spôsobovalo neplatnosť článku 1 ods. 5 a článku 2 bodu 18 nariadenia 2015/751.

O existencii zjavne nesprávneho posúdenia

- 82 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že platnosť článku 1 ods. 5 a článku 2 bodu 18 nariadenia 2015/751 je spochybňovaná v spore vo veci samej z dôvodu, že tieto ustanovenia sú postihnuté zjavne nesprávnym posúdením. Stanovujú totiž, že v rámci dohody medzi partnerom v rámci spoločného označovania alebo agentom na jednej strane a trojstrannou kartovou schémou na druhej strane netreba, aby tento partner v rámci spoločného označovania alebo tento agent bol zapojený do činnosti vydávania v rámci trojstrannej kartovej schémy nato, aby sa táto schéma považovala za štvorstrannú kartovú schému.
- 83 Z prvkov odovzdaných Súdnemu dvoru v rámci tohto konania však nevyplýva, že by normotvorca Únie z tohto dôvodu spôsobil, že sú článok 1 ods. 5 a článok 2 bod 18 nariadenia 2015/751 postihnuté zjavne nesprávnym posúdením.
- 84 Najmä, ako uviedol v podstate generálny advokát v bodoch 121 až 124 svojich návrhov, žiadny prvok predložený Súdnemu dvoru nie je takej povahy, že by preukazoval, že normotvorca Únie sa dopustil chyby, keď rozhodol o tom, v akej miere treba považovať trojstranné kartové schémy za štvorstranné kartové schémy, pokiaľ ide o pravidlá stanovené v článkoch 3 až 5 a 7 tohto nariadenia, aby sa mohli dosiahnuť ciele pripomenuté v bodoch 67 až 69 tohto rozsudku.

O existencii porušenia zásady proporcionality

- 85 Treba pripomenúť, že zásada proporcionality podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyžaduje, aby akty inštitúcií Únie boli primerané na dosiahnutie legitímnych cieľov sledovaných dotknutou právnou úpravou a nešli nad rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie týchto cieľov (rozsudok zo 16. júna 2015, Gauweiler a i., C-62/14, EU:C:2015:400, bod 67, ako aj citovaná judikatúra).

- 86 Pokiaľ ide o súdne preskúmanie dodržiavania týchto podmienok, Súdny dvor priznal normotvorcovi Únie v rámci výkonu právomoci, ktorými disponuje, širokú mieru voľnej úvahy v oblasti, kde si jeho konanie vyžaduje výber tak politickej, ako aj hospodárskej alebo sociálnej povahy, a kde má povinnosť vykonať komplexné posúdenie a hodnotenie. Nie je teda potrebné vedieť, či prijaté opatrenie v tejto oblasti bolo jediné alebo najlepšie prípustné, pretože iba jeho zjavne neprimeraná povaha vo vzťahu k cieľu, ktorý príslušné inštitúcie chcú sledovať, môže ovplyvniť zákonnosť tohto opatrenia (rozsudok z 8. júna 2010, Vodafone a i., C-58/08, EU:C:2010:321, bod 52, ako aj citovaná judikatúra).
- 87 V predmetnej veci, keďže žiadny prvok predložený Súdnemu dvoru nie je takej povahy, že by preukazoval, že článok 1 ods. 5 a článok 2 bod 18 nariadenia 2015/751 neboli spôsobilé dosiahnuť legitímne ciele sledované týmto nariadením, tak ako boli pripomenuté v bodoch 67 až 69 tohto rozsudku, musí byť zamietnuté tvrdenie, podľa ktorého tieto ustanovenia tým, že nepodriaďujú to, že trojstranná kartová schéma sa považuje za štvorstrannú kartovú schému, podmienke, že dotknutý partner v rámci spoločného označovania alebo dotknutý agent koná ako vydavateľ, porušujú zásadu proporcionality. Najmä, keďže, ako bolo uvedené v bode 71 tohto rozsudku, nemožno vylúčiť, že určitý typ protihodnoty alebo výhody možno identifikovať v prípade dohôd o spoločnom označovaní alebo dohôd s agentom, bez toho, aby partner v rámci spoločného označovania alebo agent boli nevyhnutne zapojení do činnosti vydávania v rámci dotknutej trojstrannej kartovej schémy, nebolo zjavne nevhodné, vzhľadom na takéto ciele, takisto podriadiť takéto odmeňovanie stropu výmenných poplatkov stanovených týmto nariadením.
- 88 Zo všetkého vyššie uvedeného vyplýva, že z preskúmania druhej otázky nevyplývala žiadna skutočnosť, ktorá by mohla ovplyvniť platnosť článku 1 ods. 5 a článku 2 bodu 18 nariadenia 2015/751.

O trovách

- 89 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

- Článok 1 ods. 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/751 z 29. apríla 2015 o výmenných poplatkoch za platobné transakcie viazané na kartu sa má vykladať v tom zmysle, že v rámci dohody medzi partnerom v rámci spoločného označovania alebo agentom na jednej strane a trojstrannou kartovou schémou na druhej strane netreba, aby tento partner v rámci spoločného označovania alebo tento agent konali ako vydavateľ v zmysle článku 2 bodu 2 tohto nariadenia, nato, aby sa uvedená schéma považovala za vydavateľa platobných nástrojov viazaných na kartu s partnerom v rámci spoločného označovania alebo prostredníctvom agenta, a považovala sa teda za štvorstrannú kartovú schému v zmysle prvého z týchto ustanovení.**
- Z preskúmania druhej prejudiciálnej otázky nevyplývala žiadna skutočnosť, ktorá by mohla ovplyvniť platnosť článku 1 ods. 5 a článku 2 bodu 18 nariadenia 2015/751.**

Podpisy